

Zabawa w Boga

Przedmiot studium: Iz 13; 14; 24-27.

Część I: Przegląd

Iz 13-14 rozwija kwestię sądu, w tym motyw dnia Pana. Sąd jest Bożą inicjatywą, która może się wiązać z ogłoszeniem okresu nieszczęścia albo początku nowej ery radosnego doświadczenia. Sąd może dotyczyć innego narodu (jak w Iz 13-14) albo ludu Bożego. Iz 24 świadczy, że sąd Pana ma powszechne zastosowanie. Iz 25-26 to część pieśni ogłaszającej odrodzenie Judy, ale zawiera także eschatologiczne znaczenie dla odkupionych w czasie końca.

Rozdział 25 dzieli się na trzy sekcje: (1) chwała dla Boga za zwycięstwo (w. 1-5); (2) uczta dla ludu Bożego (w. 6-8) oraz (3) zwycięstwo Pana nad wrogami (w. 9-12). Iz 26 dotyczy cech odkupionych jako wiernego narodu (w przeciwieństwie do grzesznego narodu, jak w Iz 1), w tym między innymi właśnie wierności.

Trzy główne tematy tego studium to: (1) Sądy Boże, (2) Pewność zwycięstwa oraz (3) Wierny naród.

Część II: Komentarz

Sądy Boże. Pojęcie sądu przewija się raz po raz w prorockich księgach *Biblii*. Sąd może położyć kres okresowi nieszczęścia i rozpocząć nowy okres radosnego doświadczenia (Iz 42,1). Może też przynieść czy oznajmić przyszłe zniszczenie, jak w prorocत्वach Iz 13-14 i kolejnych rozdziałach. Te dni sądu czasami są ogłaszane przez wyrażenie „dzień Pana”, jak widzimy w pierwszej połowie *Księgi Izajasza*.

Dzień Pana może być dniem odrodzenia: „I stanie się w owym dniu, że powołam mojego sługę Eljakima, syna Chilkiasza, i oblokę go w twoją szatę, i przepaszę go twoją szarfą, i twoją władzę złożę w jego ręce, i będę ojcem dla mieszkańców Jeruzalemu i dla domu judzkiego. I położę na jego ramieniu klucz domu Dawida, i gdy on otworzy, to nikt nie zamknie, a gdy on zamknie, to nikt nie otworzy” (Iz 22,20-22).

Jednak dzień Pana może być także dniem zniszczenia, jak w Iz 13-14, gdzie zapowiedziane jest zniszczenie Babilonu i Asyrii. Sąd (w tym odwołanie do „dnia”) może mieć negatywne skutki także dla Judy (Iz 2,12; 3,13-14,18), ale ta cecha jest częściej widoczna w sądzie nad narodami.

Sąd przychodzi z inicjatywy Boga: „Ja wezwałem moich poświęconych i powołałem moich bohaterów, dumnych z mojej chwały, aby wykonali wyrok mojego sądu” (Iz 13,3). Nie jest standardem w języku hebrajskim rozpoczynanie zdania podmiotem, ale raczej czasownikiem, jednak w tym wersecie występuje wyjątek. „Ja” jest tu podkreślone. Z drugiej strony jest to istotny atrybut Boga jako Władcy nad ziemskimi potęgami. Jest to podkreślone także w Iz 14: „Przysiągł Pan Zastępów, mówiąc: Jak pomyślałem, tak się dzieje, i jak postanowiłem, tak się staje” (Iz 14,24). Z drugiej strony, nawiązując do „Boga Mocnego” w Iz 9,5, autor używa w Iz 13,3 słowa *gibbwōr* (mocny), nawiązując do Bożych „bohaterów”. Są oni „narzędziami jego grozy” (Iz 13,5).

Innym ważnym elementem jest nieuchronność sądu. Na przykład: „Bliski jest dzień Pana” (Iz 13,6), albo: „Oto nadchodzi dzień Pana” (Iz 13,9). Opisany jest tu obraz zastępów gotowych do bitwy: „Pan Zastępów dokonuje przeglądu zastępów bojowych” (Iz 13,4). Będzie to dzień gniewu. Pan mówi: „Przyzwałem też i mocarzów moich do wykonania gniewu mego” (Iz 13,3 BG), „Oto dzień Pański srogi idzie w zapalczowości i popędliwości gniewu” (Iz 13,9), „Dlatego zatrzęsę niebem, a poruszy się ziemia z miejsca swego w rozgniewaniu Pana zastępów, i w dzień popędliwego gniewu jego” (Iz 13,13).

Innym istotnym elementem sądu Pańskiego jest powód ostatecznego rozliczenia i dnia zniszczenia: „I nawiedzę na okręgu ziemskim złość, a na niezbożnych nieprawość ich; i uczynię koniec pysze hardych, a hardość okrutników niżę” (Iz 13,11). Wszystkie te grzechy znajdują wyraz w duchowym Babilonie.

Pewność zwycięstwa. Choć prorocтва Iz 13-14 dotyczą Babilonu i Asyrii (pod koniec r. 14), odnoszą się także do całej ziemi: „To jest plan postanowiony co do całej ziemi, a to jest ręka podniesiona przeciwko wszystkim narodom” (Iz 14,26). Nie ma wątpliwości, że eschatologiczne implikacje prorocत्व Izajasza obejmują cały wszechświat. Ta myśl jest rozwinięta w Iz 24: „Oto Pan spustoszy ziemię i zniszczy ją” (Iz 24,1). Dlatego „klątwa pożera ziemię i jej mieszkańcy muszą odpokutować swoje winy” (Iz 24,6), bo „zaciążyło na niej jej przestępstwo” (Iz 24,20). To jasne, że nie chodzi o ziemię jako element stworzenia, ale przestępstwo mnożące się na ziemi. Dobra nowina jest taka, że ostatecznie „Pan Zastępów będzie królem” (Iz 24,23).

Iz 25 to pieśń chwały dla Boga za Jego przychyłość w eschatologicznym dniu Pana. Rozdział wyraźnie dzieli się na trzy sekcje: 1-5, 6-8 i 9-12. Pierwsza część to pieśń chwały za to, czego Bóg dokonał dla swojego ludu po długim okresie bólu i cierpienia. Bóg dokonał tego, co planował dla swojego ludu: „gdyż dokonałeś cudów; twoje odwieczne plany są niezłomną prawdą” (Iz 25,1). Pokonał potęgi uciskające Jego lud. „Miasto

obróciłeś w gruzy” (Iz 25,2). Zatem chwała ta jest oznaką radości i szczęścia z powodu zwycięstwa. Bóg jest wywyższony przez dzieła, których dokonał.

Druga część tego rozdziału obejmuje wersety 6-8. Treść podkreśla świętowanie ludu Bożego. Pan odnowił radość i pokój w kraju. Bóg zakończył okres ciemnego cierpienia w ich życiu. Sprawił, że ich ból i łzy przeminęły. Teraz nadszedł czas świętowania i ucztowania, gdyż „Pan Zastępów wyprawi wszystkim ludom na tej górze ucztę z tłustych potraw, ucztę z wystających win, z tłustych potraw ze szpikiem, ze starych dobrze wystających win” (Iz 25,6). Smutek na zawsze zniknął: „Wszechmocny Pan zniszczy śmierć na wieki i zetrze lżę z każdego oblicza” (Iz 25,8).

Ostatnia sekcja tego rozdziału zaczyna się w w. 9 i kończy się w w. 12. Rozwija ona pieśń na cześć Boga z pierwszej sekcji. Chwali Boga za Jego oczekiwane dokonanie: „Oto Bóg nasz ten jest; oczekiwaliśmy go, i wybawił nas. Tenci jest Pan, któregośmy oczekiwali” (Iz 25,9 BG) i „zerwie twoje wysokie mury obronne, zburzy, zwali na ziemię, w proch” (Iz 25,12). Tak więc lud Boży zawoła: „Weselmy i radujmy się z jego zbawienia! Gdyż ręka Pana spocznie na tej górze” (Iz 25,9-10).

Wierny naród. Pieśń w Iz 26 uzupełnia pieśń z poprzedniego rozdziału. Zwłaszcza wersety 1-10 podkreślają ważny temat dotyczący odkupionych (stosując go, po pierwsze i przede wszystkim, do narodu Judejczyków, którzy wracają do ojczyzny z wygnania w Babilonie). Tematem tej sekcji jest wierność. Pytanie brzmi: „Kto jest w stanie wejść w bramy i uczestniczyć w uczcie?”

Pieśń opisuje miasto jako warownię. Pada rozkaz: „Otwórzcie bramy”, aby wszedł „naród sprawiedliwy, który dochowuje wierności!” (Iz 26,2). Nie jest to już naród grzeszny (Iz 1), ale naród sprawiedliwy. Hebrajskie słowo tłumaczone jako sprawiedliwy to *šaddiq*, a według hebrajskiego leksykonu ma ono kilka znaczeń. Może oznaczać: (1) sprawiedliwego człowieka postępującego właściwie i dającego sobie radę w życiu; (2) pobożnego człowieka należącego do społeczności Jahwe; (3) pobożnego człowieka, który ma upodobanie w przykazaniach Bożych; (4) człowieka postrzeganego jako prawy, postępujący słusznie. Krótko mówiąc, *šaddiq* opisuje kogoś, kto jest sprawiedliwy, prawy i pobożny (Ludwig Koehler i Walter Baumgartner, *The Hebrew and Aramaic Lexicon of the Old Testament*, t. 3, s. 1002).

Ponadto te wersety w Iz 26 zawierają więcej szczegółów dotyczących cech odkupionych oraz uzupełniają wcześniejszą linię myślenia - wierny „dochowuje wierności” (Iz 26,2) czyli, jak tłumaczy *Biblia gdańska*, „strzeże prawdy”. Inną cechą odkupionych jest to, że ufają Panu, co jest dwukrotnie podkreślone w Iz 26,3-4: „Tobie zaufałam. Ufajcie po wsze czasy Panu”.

Iz 26,7 wprowadza nowe słowo (w tym przypadku przymiotnik), aby opisać odkupionych. Jest to hebrajskie słowo *yāšār*, które opisuje „sprawiedliwego lub prawego (człowieka)” (Ludwig Koehler i Walter Baumgartner, *The Hebrew and Aramaic Lexicon of the Old Testament*, t. 2, s. 450). W Iz 26,7 czytamy: „Ścieżka sprawiedliwego jest prosta, równa jest droga sprawiedliwego, Ty ją prostujesz”. Iz 26,8-9 wskazują inne elementy doświadczenia wiernych, którzy wejdą do odkupionego miasta: „Na ścieżce twoich sądów oczekujemy ciebie, Panie, dusza tęskni za twoim imieniem, chce o tobie pamiętać. Moja dusza tęskni za tobą w nocy i mój duch poszukuje ciebie” (Iz 26,8-9).

Część III: Zastosowanie

1. Scena sądu wydaje się wielu czytelnikom bardzo przerażająca i straszna. Jednak lęk przed nadchodzącym sądem często prowadzi ludzi do szukania Pana i wkroczenia na drogę zbawienia. Czego możemy się nauczyć ze scen sądu w *Księdze Izajasza*? Przeczytaj zwłaszcza Iz 24 opracowując odpowiedź.

2. W Iz 25 Bóg okazał z wyprzedzeniem swoją wierność wobec wyzwolenia swego ludu z ucisku wrogów. On pokona wrogów swoją potężną mocą. Bóg da pokój i radość swemu ludowi. On dokonał zwycięstwa w przeszłości i przyniesie nam zwycięstwo w przyszłości. Bóg jest naszym zwycięstwem, więc możemy zwyciężyć nad cierpieniem, bólem i grzechem dzięki mocy potężnego Boga. Jaka nadzieję daje nam ta nadzieja, kiedy oczekujemy dnia wielkiej eschatologicznej uczty, którą Bóg przygotował dla swojego umiłowanego ludu?

3. Iz 26 ukazuje niektóre cechy ludzi, którzy wejdą w bramy bezpiecznego miasta. „Naród sprawiedliwy” i ci, którzy dochowują wiary, „niech wejdą” (Iz 26,2). Jak w tym kontekście opisałbyś swoją wiarę w ostatnim czasie?